

*З Богом
і Україною
в серцях*

10 років

**ЛЬВІВСЬКА
ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЛІГИ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК**

ВСЕУКРАЇНСЬКА ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК (ВЛУЖ) створена 2 травня 1995 року. Зареєстрована Міністерством юстиції України 06.03.1996 р.

Ініціатором створення жіночої громадської організації була голова КУНу **св. п. Слава Стецько**. Першою головою ВЛУЖ стала активна учасниця боротьби за волю України, довголітній політв'язень сталінських тюрем **Дарія Гусяк**. Завдяки її невтомній і подвижницькій діяльності створено і зареєстровано обласні організації ВЛУЖ у 22 областях України.

ГОЛОВНА МЕТА ВЛУЖ – об'єднання національно свідомих українок для захисту своїх соціальних, культурних та економічних прав, сприяння пробудженню і зростанню громадянської активності жінок та підвищення їхньої ролі у національному відродженні України.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВЛУЖ існує з серпня 1995 року, має 14 районних і міських осередків. У 2001 році було виокремлено Львівську міську організацію Всеукраїнського підпорядкування, яку очолює **Лідія Купчик**.

Основними своїми завданнями ЛОО ВЛУЖ вважає відродження національних і релігійних традицій, підвищення громадянської свідомості сучасників, оздоровлення суспільної моралі, поширення знань про славні сторінки нашого минулого, повернення незаслужено забутих імен, піклування про могили видатних людей та жертв тоталітарного режиму, участь у державотворчих процесах.

ЛОО ВЛУЖ проводить просвітницько-мистецькі заходи (урочисті вечори, академії, конференції, презентації книг, мистецькі виставки), зустрічі з учнями та студентами, організує безоплатні літні дитячі табори, видає інформаційні матеріали, робить публікації в пресі, здійснює екскурсії та прощі до святих місць, залучає молодь до впорядкування могил тощо.

Ліга Українських Жінок є неприбутковою організацією. Усі заходи здійснює безоплатно, на пожертви самих лужанок та прихильників.

Дарія Гусяк – організатор, душа і промотор, незмінна протягом дев'яти літ голова Всеукраїнської Ліги Українських Жінок.

Життя й діяльність Дарії Гусяк можна позначити такими віхами: навчання в Торговельній гімназії у м. Дрогобичі, праця в Українській Кооперативі, участь у підпільній боротьбі проти советської окупації, обов'язки зв'язкової Провідника УПА Романа Шухевича, арешт, допити, торттури, 25 років ув'язнення, нагляд КГБ після звільнення, активна політична діяльність у лавах Конгресу Українських Націоналістів, громадська праця у жіночому патріотичному русі.

З подиву гідною енергією й працездатністю Дарія Гусяк об'їздила всю Україну, піднімала українок на свідомий громадянський рух та створила організації ВЛУЖ у 22 областях.

Як голова ВЛУЖ з 1999 р. представляла Лігу в Національній Раді жінок України (НРЖУ). Брала участь у з'їздах та культурно-просвітницьких акціях НРЖУ, виступала на Міжнародних науково-практичних конференціях. 2–6 липня 2000 року була членом делегації НРЖУ на 29 Генеральну Асамблею Міжнародної Ради жінок у Гельсінкі (Фінляндія).

У лютому 2000 р. на запрошення Об'єднання жінок ОЧСУ брала участь у відзначеннях Свята Героїнь, побувавши при цьому в семи містах США. У 2002 році виступала на VIII конференції СФУЖО у США та на святкуванні 60-ліття УПА в Канаді.

З преси знаємо, що великі зали Америки й Канади стоячи аплодували, вітаючи появу Дарії Гусяк. Хотілося б, щоб і в Україні вміли так шанувати своїх героїнь!

Виступ Дарії Гусяк на Святі Героїнь у Філадельфії

Дарія Гусяк і Надія Світлична

ГОЛОВИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛУЖ:

Ірина Сенік,
поетеса, майстриня,
довголітній політв'язень,
активний громадський
діяч – перша голова ЛОО
ВЛУЖ (1995-1996 рр.)

Дарія Гусяк, учасниця
національно-визвольних
змагань, довголітній
політв'язень,
очолювала ЛОО ВЛУЖ
у 1997–2003 рр.

Віра Васаган,
педагог, член “Просвіти”
– голова ЛОО ВЛУЖ
в 1996-1997 рр. та в 2003-
2004 рр. Трагічно
загинула в 2004 р.

Надія Кохалевич,
інженер-конструктор.
Очолює ЛОО ВЛУЖ
від 20 червня 2004 р.

У ПОШУКАХ ОРІЄТИРІВ

У липні 1998 р. стараннями ЛОО ВЛУЖ під керівництвом п.Дарії Гусяк у Львові відбувся тижневий науково-практичний семінар Всеукраїнської Ліги Українських Жінок, присвячений проблемам розбудови і основним напрямкам праці цієї жіночої організації. На нього з'їхались голови та представниці проводу обласних організацій ВЛУЖ **Вінницької, Закарпатської, Івано-Франківської, Луцької, Львівської, Одеської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької та Чернігівської областей.**

У ході семінару було заслухано і обговорено ряд доповідей з історії національного та жіночого руху в Україні, з історії Української Церкви, про ідеологічні й політичні пріоритети, яких слід дотримуватись, щоб діяльність організації була плідною і корисною для народу і держави, про основні напрями й методи діяльності. З лекціями виступили **Аліна Пляченко** (м.Одеса), **Наталія Денис**, **Лідія Купчик**, **Катерина Мирош**, **Олександра Комаринець** (м.Львів), **Оксана Цибульська** (м.Самбір). Особливе зацікавлення викликали лекції відомого громадського діяча, доктора філологічних наук **Любомира Сеніка** про політичну ситуацію в Україні.

Найважливішими ділянками роботи визначено: працю з дітьми й молоддю з метою виховання дієвого патріотизму, відчуття українства, готовності до посвяти в ім'я добра нації, формування релігійного світогляду, зміцнення християнських засад, відродження культу здорової сім'ї, згуртування жіноцтва для свідомого й активного захисту своїх соціальних і політичних прав, допомога найбільш незахищеним верствам населення тощо.

*Ніна Полошко (Новгород Сіверський),
Аліна Пляченко (Одеса),
Марія Ільків (Івано-Франківськ),
Лідія Купчик (Львів),
Дарія Гусяк (Львів-Київ)
під час семінару*

*Як шануємо минуле,
таке матимемо майбутнє*

Виходячи із цієї істини, члени Львівської Ліги Українських Жінок стараться впливати на формування сучасної суспільної думки, розширювати світогляд сучасників шляхом популяризації визначних сторінок нашого минулого. Цим протистоять фальсифікації нашої історії антиукраїнськими силами.

Лужанки широко популяризували відомості про **“Процес-59”**, що відбувся у Львові в 1940-1941 рр. і який є трагічною, але разом з тим героїчною сторінкою української історії. Замовчувані советською владою події стали широко відомими. Величний приклад мужньої поведінки львівських студентів та інтелігенції яскраво засвідчив високу гідність, національну свідомість і жертвовність українців. Завдяки лужанкам, за ініціативою **Ярослави Заневчик** великі аудиторії у Львівській філармонії, в університеті ім.І.Франка, в інституті фізкультури, в зооветеринарній академії мали можливість ознайомитися із книгою Люби Комар **“Процес-59”**, почути спогади учасників та очевидців в ході змістовних і мистецьких імпрез, сценарії яких складала **Марія Процев’ят**. Організаційні заходи здійснювали **Я.Заневчик, Н.Мудра, І.Волощук, О.Гасин** та ін.

Також велику академію, присвячену **“Процесу-59”** було проведено у м.Ходорові.

*На академії у Львівській
філармонії*

*Учасниці “Процесу-59”:
Наталія Шухевич,
Галина Ставарська,
Марія Матковська,
Ольга Попадин*

Великого значення надають лужанки презентації книг, до появи яких є причетними. Так було проведено як у Львові, так і в трьох райцентрах Львівщини (Кам’янка-Бузька, Городок, Золочів) презентацію книги **“Без зерна неправди. Спогади отця-декана Володимира Лиска”**, упорядником якої є **Лідія Купчик** (2000 р.). Також було проведено презентації книг: **“Наша дума, наша пісня не вмре, не загине”** **Марії Галій** (2000), **“Михайло Сорока”** **Лесі Боднарук** (2001), **“Третій удар”** **Л.Купчик** (2001), **“Світло Вчительки”** **Л.Купчик** (2002), **“Катерина Зарицька. Молитва до сина”** **Лесі Онишко** (2003).

*Виступ
проф.Бориса
Білинського на
презентації
книги “Без
зерна
неправди”*

*Презентація
книги “Без
зерна
неправди”
у Золочеві*

*Ведуча Іванна
Корнецька та
Лєся Онишко,
автор книги
“Катерина
Зарицька”, під
час презентації*

У 1998-1999 рр. ЛОО ВЛУЖ видавала “Вісник Ліги Українських Жінок”, але через відсутність коштів видання “Вісника” припинилося. У 1999 р. було видано брошуру “До святого Миколая /Матеріали до свята”, в 2000 році – збірник публікацій “Свята і будні Ліги Українських Жінок”. Автором цих видань була **Лідія Купчик**.

Найбільш вагомий внесок у видавничу справу належить лужанці **Лідії Лемик**, яка заініціювала відродження вельми популярного в довоєнний час львівського дитячого журналу “Світ дитини”. Цілеспрямовано й натхненно пані Лідія редагує й видає цей чудовий журнал, який має неоціненне значення для плекання в душах дітей глибокої духовності й високого патріотизму. Завдяки спільним зусиллям Редакції і Ліги цей журнал розповсюджується по всій Україні.

Усі свої громадські заходи членкині Ліги стараються наповнювати глибоким інформаційним змістом та прикрашати тематично відповідними мистецькими виступами хорів, співаків, музикантів і танцюристів. Залучається молодь. Особливого значення надають лужанки відзначенню Свята Героїнь, Дня Матері, роковин Тараса Шевченка. Такі урочисті святкування відбувалися в залах Музею етнографії та художнього промислу, Будинку органної та камерної музики, Палацу мистецтв та світлиці “Айсберг”. Вхід на них – завжди вільний. Завдяки повідомленням по радіо проходять такі заходи при повних залах.

*Хор учителів ДМШ №8 “Барви”
на Шевченківському святі в Будинку органної музики*

Великого резонансу набуло Свято Героїнь, проведене в 2002 р. у Палаці мистецтв, в ході якого колективи восьми львівських шкіл (№№ 4, 8, 34, 49, 56, 70, 75, 77) представили постаті восьми славних українських героїнь.

Свято Героїнь починалось спільною молитвою

Виступають учні СШ №4

Виступають учні СШ №75

Незмінні ведучі просвітницьких літературно-мистецьких академій Лідія Купчик, голова ЛМО ВЛУЖ, та Іванна Корнецька, заступник голови ЛМО ВЛУЖ

З часом сформувалася традиція проведення Львівською Лігою Українських Жінок регулярних тематичних просвітницько-меморіальних, літературно-мистецьких академій, об'єднаних у цикл "Дзвони пам'яті".

Відбувалися вони в Музею етнографії та художнього промислу, в Будинку органної та камерної музики, а також у світлиці "Айсберг". Над сценаріями працювали Лідія Купчик та Іванна Корнецька, які виступали й ведучими цих академій.

У світлиці "Айсберг"

Учні приватної гімназії "Відродження" виступили з мистецькою фесрєю

Учасники академій в Будинку органної та камерної музики

У циклі “Дзвони пам’яті” було відзначено:

- 55-ліття та 60-ліття від початку наступу советської влади на Українську Греко-Католицьку Церкву;
- “незгасний слід Учителя” **Володимири Купчик**;
- пам’ять відомого українського політика, члена уряду ЗУНР, громадського діяча та публіциста **Лонгіна Цегельського** (1875-1950) і його сина **Юрія Цегельського** (1906-2001);
- роковини Митрополита **Андрея Шептицького**;
- 50-ту річницю від розстрілу видатної української героїні **Лесі Томич-Пасвської**;
- пам’ять жертв советського терору 1941 року;
- пам’ять героїв УПА, які полягли у бою в с.Сайкові 17 вересня 1944 року;
- пам’ять професора **Льва Шанковського** – воїна УГА і армії УНР, педагога, журналіста, історика, співзасновника і члена УГВР, члена НТШ;
- пам’ять **о.Андрія Бандери** та його родини;
- пам’ять Блаженного священика **Романа Лиска**;
- річницю української героїні **Катерини Зарицької** (щорічно);
- 100-ліття від народження видатної правозахисниці **Оксани Мешко**;
- 145-ту річницю від народження поетеси й педагога **Уляни Кравченко**;
- пам’ять **Слави Стецько та Віри Васаган**;
- 150-ті роковини засновниці українського жіночого руху **Наталі Кобринської**.

Учасники урочисто-скорботного реквієму, присвяченого пам’яті Віри Васаган

З патріотичним піднесенням відбуваються відкриття пам’ятних знаків на вшанування видатних подій та особистостей. Завдяки ініціативі й наполегливим старанням члена Головної Управи ВЛУЖ **п.Ярослави Заневчик** у с.Новосілка-Опарська Миколаївського району постав величавий пам’ятник славним героям, що, борючись за волю України, полягли від рук советських окупантів 17 вересня 1944 р. у с.Сайків. Відкриття й освячення цього пам’ятника вилилось у багатолюдне свято з участю місцевої влади, лужанок та представників багатьох патріотичних організацій Львівщини.

Колишні учні Льва Шанковського біля відкритої пам’ятної таблиці. В центрі – Юлія Островська

У с.Оброшин Пустомитівського району урочисто відбулося відкриття меморіальної таблиці в честь видатного педагога й науковця, громадського й політичного діяча Лева Шанковського. Ініціатором і промотором цієї акції була одна з найактивніших лужанок **п.Юлія Островська**, колишня учениця професора Шанковського.

14 жовтня 2001 року в залі Музею етнографії та художнього промислу відбулося літературно-музичне свято “Україна під Покровом Пресвятої Богородиці”. Ініціюючи це дійство, членкині ЛОО ВЛУЖ прагнули утверджувати традицію гідного відзначання вагомих релігійних свят, нагадати українцям, що ще князь Ярослав Мудрий віддав Україну під покров Пресвятої Богородиці. Разом з тим – це День створення Української Повстанської Армії, тож святкування набуло високого патріотичного звучання.

Ряд цікавих просвітницько-патріотичних імпрез, присвячених постаті поета й політичного діяча Леоніда Полтави, ініціювала і провела **п.Надія Кохалевич**.

Лужанки **Іванна Корнецька** й **Ольга Бузак** були членами ювілейного оргкомітету з відзначення 400-ліття церкви і 600-ліття села Кліцко Городоцького району та систематизували архівні документи у великий краєзнавчий фотоальбом.

Лужанка **Оксана Гасин**, дочка легендарного генерала УПА Олекси Гасина, постійно опікується символічною могилою героя в с.Конюхів та

співпрацює з місцевим музеєм.

Голова львівської міської організації ВЛУЖ **Лідія Купчик** була співорганізатором урочистого відзначення 90-літнього ювілею Блаженного священномученика Романа Лиска у с.Братковичі Городоцького району, що відбулося з масовою участю жителів села Братковичі, м.Городка й прилеглих сіл.

Щоб протистояти антиукраїнським силам, які спотворювали, замовчували та фальсифікували українську історію, членкині ЛОО ВЛУЖ не лише невпинно популяризують знання про славні сторінки нашої історії своїми громадськими інформаційно-мистецькими імпрезами, а й ведуть

певну пошуково-дослідницьку роботу, роками збирають відомості про жінок, котрі з великої любові до України посвятили своє життя боротьбі за її кращу долю. Лігою було розроблено спеціальні анкети-запитники, які розсилалися як в усі структури ВЛУЖ, так і в інші патріотичні організації. Просили всіх небайдужих людей подавати відомості про тих, хто боровся й терпів за волю України. Отримуючи звідусіль такі відомості, секретар ВЛУЖ **п.Надія Мудра** скрупульозно їх впорядковувала, систематизувала та вносила у комп'ютер. За кілька літ було зібрано відомості про майже дев'ятсот українко-патріоток, і в 2004 році вийшла книга

“Українська жінка у визвольній боротьбі 1940-1950 рр.” Цей біографічний довідник видано у Львівському державному видавництві “Світ”. Замовником видання є **Дарія Гусяк**, яка знайшла підтримку цього задуму в “Лізі Українських Жінок Канади” (голова – **Христина Бідяк**) та з їх допомогою отримала доброго мецената в особі директора фундації “Прометей” в м.Торонто **п.Мирона Барабаша**.

Самовідданим і невтомним упорядником цієї книги–довідника є **п.Надія Мудра**. Це видання викликало неабиякий резонанс як в Україні, так і в світі. А відомості про самовідданих, жертвних і героїських дочок України продовжують надходити, і пані Надія далі опрацьовує їх. І, мов дарунок ВЛУЖ до 10-ліття, друга книга біографічного довідника “Українська жінка у визвольній боротьбі 1940-1950 рр.” готова до друку.

Книгу “Українська жінка у визвольній боротьбі 1940-1950 рр.” можна придбати в ЛОО ВЛУЖ за контактними телефонами, поданими в кінці цього інформаційного бюлетеня.

Великого значення надає ЛОО ВЛУЖ роботі з молоддю. Неодноразово перед учнями різних навчальних закладів виступали **Дарія Гусяк, Надія Мудра, Віра Васаган, Ольга Гладун, Іванна Корнецька, Мирослава Кушнір, Надія Кохалевич** та інші. Молоде покоління мало унікальну змогу почути з їхніх уст правдиві свідчення про багато раніше замовчуваних та спотворюваних комуністичною ідеологією сторінок нашої історії. Багато зусиль по контактах зі школами і координування з ними заходів Ліги докладає колишня вчителька, а тепер активістка ЛУЖ **п.Лариса Сеник**. Лужанки регулярно залучають молодь до піклування про могили українських героїв та видатних діячів.

Також лужанки спільно із “Рідною школою” та за сприянням Управління освіти ініціювали і провели конкурс учнівських творів на тему “Вони боролись за кращу долю України”. Ініціаторами й кураторами цього проекту були **Дарія Гусяк, Олександра Комаринець та Анна Благітка**, яка, будучи членом Управи ЛОО ВЛУЖ, одночасно очолює осередок “Рідної школи” ім.Костянтини Малицької. Конкурс відбувався двома етапами, участь у ньому взяли старшокурсники зі всієї Львівщини. Учні збирали інформацію (спогади старших людей, фотографії, документи), працювали в архівах та з літературою, отримуючи глибокі знання про борців за волю України. Вкінці компетентне журі у Львові розглянуло 65 кращих творів, які надійшли із шести районів Львівщини. Нагородження переможців вилилось у яскраве патріотичне свято.

Неодноразово ЛОО ВЛУЖ запрошувала і організувала гостювання дітей зі східних і південних областей України. Приїздили діти на Різдво і на Великдень. Велику організаційну роботу задля їх прийняття очолювали **Дарія Гусяк і Віра Васаган**. Надзвичайно посвячувалися цій справі районні осередки ЛОО ВЛУЖ. Саме вони приймали, гостили численні групи дітей, багато зусиль докладали, щоб ознайомити приїжджих дітей із нашими народними й релігійними традиціями.

Надзвичайно подвижницьку просвітницько-виховну роботу вела на Донеччині тодішня мешканка Донецька, членкиня Донецької ЛУЖ, а згодом – мешканка Львова й активістка Львівської ЛУЖ **св.п.Марія Лаврів**.

ВАКАЦІЇ РАЗОМ З ЛУЖ

Львівська міська організація ВЛУЖ ініціювала і протягом кількох років проводила безоплатні літні табори для дітей, батьки яких у час вакацій не мали змоги поїхати з дітьми на відпочинок чи післати дітей до санаторію або табору відпочинку.

Натхненники цього задуму – **Марія Гумовська і Ольга Гладун** згуртовували таких дітей у табори, котрі проводились у приміщенні “Будинку юного туриста” на Левандівці та в школі №77 по вул.Виговського. Кожного дня в таборі добровільно чергувало по кілька лужанок, які турботливо дбали про змістовне й корисне дозвілля дітей. Щоденними працівниками таборів були **Марія Гумовська, Надія Кохалевич, Ольга Гладун, Лариса Сеник, Мирослава Кушнір, Віра Крокіс** та інші. Немало лужанок на свої пожертви купували дітям різні ласощі, напої, пекли домашні вироби.

Діти приємно проводили час у веселих іграх, одночасно навчаючись віршів, пісень, молитов. Регулярно виконували фізкультурні вправи, проводили різноманітні змагання. Освоювали правила культурної поведінки на вулиці і вдома, отримували знання про народні традиції та історичні події. Також для них організовувалися цікаві екскурсії.

У 2005 р. на численні просьби колишніх учасників лужанських літніх таборів **п.Марія Гумовська** знову зорганізувала такий табір на Левандівці. Натхненним і дивовижно невтомним керівником цього табору була **п.Осипа Кулинич**, помічником її – **п.Ірина Джура**.

ШКІЛЬНИЙ МУЗЕЙ ГЕРОЇНІ

6 грудня 2002 року з ініціативи і під патронатом Львівської ЛУЖ у СШ № 4 було відкрито кімнату-музей **Катерини Зарицької**. Саме у цьому приміщенні колись навчалася відома українська героїня. Цьому передувала кропітка підготовча праця **Люби і Богдана Сорок, Дарії Гусяк, Надії Мудрої, Юлії Островської**, а також вчителів під проводом директора школи **Тетяни Крупей**.

Урочисто і святково відбувалося відкриття музею. Музейну кімнату освятив і благословив **о.Петро Рак**. Спогадами про Катрусю Зарицьку поділилися **Дарія Гусяк, Люба Харків, Любомир Полюга, Люба Сорочка**.

Учні школи приготували мистецьки відшліфовану та патріотично насичену художню композицію.

Відкриття виставки в Музею етнографії

Велику й вагому діяльність ведуть членкині Львівської Ліги у царині народного мистецтва. Адже у лавах ЛОО ВЛУЖ є видатні народні майстрині: **Ірина Сенник, Ярослава Заневчик, Марія Калиняк, Марія Хамар**. Навколо них гуртується когорта молодших майстринь (**Ольга Пилипів, Леся Хамар, Христина Бучма** та ін.).

У 1997 р. було засновано гурток "Витоки", керівником якого була майстер української народної вишивки **Олена Стахурська**.

Під егідою ЛОО ВЛУЖ було зорганізовано ряд мистецьких виставок (як персональних, так і колективних) у Музеї етнографії та художнього промислу, у Музеї народної архітектури та побуту.

Член Управи ЛОО ВЛУЖ, великий ентузіаст громадського руху, колишній політв'язень **Ярослава Заневчик** зорганізувала виставки народного одягу й вишивки у різних містах Львівщини (Борислав, Дрогобич, Стрий, Трускавець, Бережани, Луцьк). У м. Дубно Рівненської області п.Ярослава виставляла свої роботи спільно із відомою майстринею із Союзу Українок Ольгою Возницею. У 2005 р. Я.Заневчик представила свої роботи на Всеукраїнській виставці народних майстрів у Києві.

Під час виставки Я.Заневчик у Трускавці

Членкиня Ліги **Марія Хамар** створила у Львівській СШ № 70, де працює вчителем, унікальний Музей українського рушника. Відкриття цього музею вилилося в урочисте свято, в якому взяли участь вчителі й учні СШ №70 та представники багатьох мистецьких і громадських організацій.

Багато лужанок зробили свій вклад в експозицію музею. Особливо щедрі, історично цінні, вишивані дари музеєві зробила п.**Дарія Коцур**.

*У музею рушника
М.Хамар,
Д.Коцур і
Н.Мудра*

Роками членкині ЛОО ВЛУЖ опікуються місцем масового захоронення на Янівському цвинтарі жертв большевицького терору 1941 року. Там, **на полі №55**, біля бічної стіни було захоронено помордованих у львівських тюрмах в червні 1941 р. Вважаємо своїм обов'язком знати й пам'ятати про цю трагічну сторінку нашої історії, гідно вшанувати пам'ять тих безневинно загиблих жертв та дбати, щоб ніколи нічого подібного не могло трапитися.

Завдяки лужанкам було знайдено підтвердження цього захоронення численних неопізнаних останків. У цвинтарних книгах виявили записи, що 2.07.1941 р. із тюрми “Бригідки” на Янівський цвинтар було вивезено 382 неопізнані тіла, 3.07. – 83 тіла із тюрми “Лонцького”, а 4.07. – 48 тіл із Замарстинівської тюрми. У лютому-березні 1942 р. ще було здійснено масове перевезення знайдених у тюрмах останків (1080 осіб та 24 скрині із людськими останками).

Роками на цьому місці скидалося побутове цвинтарне сміття. Стараннями лужанок і за активною допомогою учнів Вищого професійного училища №29 (директор Митрофанов І.І.) це місце було очищено від багаторічних завалів сміття. Члени Ліги Українських Жінок в міру сил підтримують порядок на полі №55 та клопочуться про спорудження гідного меморіалу на цьому священному місці.

З подиву гідною наполегливістю й самопожертвою невтомні куратори цієї справи **п.п. Мирослава Кушнір і Надія Кохалевич** залучили й об'єднали старання багатьох патріотичних сил (як в громадських організаціях, так і в органах влади). Вироблено спільну концепцію впорядкування та достойного увіковічення цього святого місця, створено організаційний комітет, проведено конкурси проектів меморіального комплексу, компетентна комісія вибрала проект, який найкраще відповідає нашим релігійним і національним традиціям, виготовлено проектну документацію й кошторис. І хоч є великі проблеми з фінансуванням цього проекту, маємо надію, що невдовзі там постане гідний меморіальний комплекс.

Лужанки на полі №55

Усю свою діяльність ЛОО ВЛУЖ підпорядковує національним і державним потребам. Особливо активна робота ведеться у виборчі періоди. Всі лужанки є активними у збиранні підписів на підтримку державницьких сил, котрих постановили підтримати.

Лужанки **В.Васаган, Н.Кохалевич, О.Гасин** неодноразово працювали членами виборчих комісій. Багато лужанок були спостерігачами.

І.Корнецька, Л.Купчик, Х.Бучма, О.Бузак, М.Кушнір брали участь в агітаційних поїздках районами Львівщини, котрі організувало об'єднання громадських організацій “Українська Альтернатива” (голова **Я.Пітко**), до якого входить і ЛОО ВЛУЖ.

Членкиня **Роксоляна Лемик** обрана депутатом міської ради.

Велику агітаційну і національно-просвітницьку роботу здійснювали **Віра Васаган, Марія Вульчин та Марія Галій** під час своїх поїздок у східні й південні регіони України. Також Ліга неодноразово висилала у східні області багато відповідної літератури.

Не раз лужанки виїздили до Києва на різні громадські акції, зокрема, на пікетування Верховної Ради в знак протесту проти антиукраїнських рішень. Активну участь брали лужанки і в Помаранчевій революції, багато лужанок їздили до Києва і перебували на Майдані, інші брали участь у місцевих вічах.

На пікетування Верховної Ради

Неодноразово ЛОО ВЛУЖ виступала ініціатором конференцій і круглих столів, спільних із багатьма громадськими організаціями.

Зокрема, 21 травня 2005 р. було проведено науково-практичну конференцію “Шевченковий вклад у розвиток української нації”. З доповідями виступили **Любомир Сеник, Олег Романів, Мирослав Маринович, Ірина Ключковська, Мирослава Зваричевська, Іванна Кварціян** та ін. Конференцією було прийнято Звернення до Президента, Верховної Ради та Уряду України про встановлення державного свята для вшанування Т.Г.Шевченка.

З метою впливу на формування суспільної думки, робимо перші кроки на Львівському телебаченні. Так **Лідія Купчик і Мирослава Кушнір** ініціювали телепередачу, присвячену Дню Матері, в якій висловлювали свої думки про сучасні форми відзначення державного Свята Матері. Також лужанки **І.Корнецька, Л.Купчик, Ганна Сех і Соломія Сех** брали участь у великому телемарафоні, присвяченому Дню Матері, .

Лужанки Лідія Купчик, Іванна Корнецька й Олеся Лотиш на святкуванні Дня Матері

Говорячи про конкретні заходи, здійснені Львівською Лігою, перераховувалось, переважно, акції, проведені міською організацією, та в такому ж руслі працюють більшість осередків ЛОО ВЛУЖ. На сьогоднішній день Львівська обласна Ліга має 14 районних і міських осередків, найчисельнішим з яких є Стрийський районний осередок, очолюваний **п.Лідією Ганяк**. Нема можливості перерахувати усе зроблене за 10 років, тож подаємо лише окремі штрихи.

Вельми значимою акцією були міжрегіональні десятиденні курси пошиття українського народного одягу. Ініційовані ЛОО ВЛУЖ для членкинь з усієї України вони проводилися в м.Пустомити. Пустомитівські лужанки під керівництвом **Віри Васаган і Галини Коцюмбас** чудово зорганізували проживання, харчування і побут курсисток, які прибули із Запоріжжя, Миколаєва (обл.), Підволочиська, Снятина, Тернополя, Чернівців, Чернігова і Херсону. Народні майстрині **Ярослава Заневчик, Ольга Возниця і Марія Хамар** навчали курсисток пошиття та декору традиційного народного одягу, різних технік української вишивки. Крім того, для них здійснювалися змістовні й цікаві культурно-просвітницькі й краєзнавчо-мистецькі програми (лекції, екскурсії, концерти, зустрічі з цікавими людьми), над цим працювали лужанки та представники “Прогресу” й Союзу Українок. Це була велика акція єднання українок з різних країв України!

Найбільше уваги у своїй праці осередки ЛОО ВЛУЖ приділяють моральному й патріотичному вихованню молоді. Зокрема, Городоцький районний осередок (голова **Ганна Штих**) опікується підлітками, які перебувають в інтернаті для неповнолітніх злочинців. Лужанки з Мостиськ (голова **Володимира Пінковська**), плекаючи давні традиції, організують для молоді вечорниці.

*Українські
вечорниці в
Мостиськах*

Кожен рік районні організації звітують про свою працю на обласній конференції та обмінюються досвідом, спільно обговорюють усі поточні проблеми.

Найбільш активними є організації: Бориславська (голова **Ольга Єрміна**), Городоцька (голова **Ганна Штих**), Мостиська (голова **Володимира Пінковська**), Сколівська (голова **Любомира Фітель**), Стрийська (голова **Лідія Ганяк**), Трускавецька (голова **Катерина Ківацька**), Червоноградська (голова **Стефанія Козак**).

*Лужанки
м.Трускавця
на виставці
Ярослави
Заневчик*

Усі районні осередки ВЛУЖ є активними у громадському та політичному житті України, що найбільше виявляється під час виборів. Наприклад, Дрогобицький осередок ЛОО ВЛУЖ входить в Координаційну раду блоку національно-демократичних сил Дрогобиччини. Голова районного осередку **Ніна Галушко** одночасно є секретарем Президії цього блоку.

У всій своїй праці Ліга Українських Жінок спирається на підтримку священства, кого запрошуємо на свої акції. Прагнемо всі справи вершити з Богом і його слугами, тож щиро вдячні тим, хто впродовж десятиліття був з нами, хто поділяв наші старання та уділяв нам своє благословення. У Львові це – всесесні отці **Василь Зінько, Ярослав Чухній, Кость Панас, Ігор Цар, Володимир Сичак, Роман Пелещишин, Зиновій Хоркавий, Микола Яворський, Мирослав Ших** та інші.

*Голова Сколівської Ліги Любомира
Фітель на Майдані Незалежності
в час Помаранчевої революції*

НАШІ ВТРАТИ

Із сумом мусимо згадати, яких непоправних втрат за минулі 10 років зазнала Львівська міська організація ВЛУЖ.

9 лютого 2002 р. померла **св.п.Марія Лаврів**, з дому Скрентович – скромна жінка і справжня героїня України. Як член ОУН (псевдо “Звенислава”), виконувала особливо важливі доручення: зв’язкова Обласного Проводу ОУН, кур’єр до Крайового Проводу, керівник Окружної жіночої сітки ОУН. Арештована в 1945 р., зазнала жорстоких катувань і намовлянь працювати на радянську владу, два роки провела в одиночній камері та 9 років на каторзі у Воркуті. Після звільнення проживала в Караганді і в Донецьку, де вела ідеологічно-агітаційну роботу серед населення. Переїхавши в 1996 р. до Львова, включилася в діяльність ЛОО ВЛУЖ. Надзвичайно вольова й сумлінна, принципова й жертвна, М.Лаврів була прикладом для всіх лужанок.

У березні 2003 р. після тривалої хвороби померла **св.п.Ірина Волощук**. Колишній лікар-окуліст, стала членкинею з перших днів існування ВЛУЖ, певний час очолювала Львівський міський осередок, але через хворобу відійшла від активної діяльності.

4 травня 2004 р. загинула внаслідок трагічного (і дотепер не з’ясованого) випадку **св.п.Віра Васаган**, непересічна особистість, всебічно ерудована, з надзвичайно чіткою громадянською позицією та жертвністю для української справи. Досвідчений педагог, вона з перших днів стала активісткою Ліги, була членом Головної Управи ВЛУЖ, очолювала обласну організацію. Активно здійснювала зв’язки зі східними регіонами України, возила на схід інформаційно-патріотичну літературу, виступала з лекціями, регулярно організовувала прийом дітей із східних і південних регіонів. В.Васаган відзначалася делікатністю й тактом, разом з тим була принциповою й непідкупною, що особливо проявлялося, коли вона працювала як член Районної виборчої комісії. Завжди і всюди обстоювала принципи справедливості та християнської моралі.

13 листопада 2004 р. загинула внаслідок наїзду автомобіля активна лужанка та член інших громадських організацій **св.п.Марія Захарко**. Вчитель за освітою, учасник національно-визвольної боротьби, політв’язень таборів Мордовії, вона з початком українського відродження була завжди в перших рядах. Особливо була знана як невтомний розповсюдочувач просвітницько-патріотичної і релігійної літератури.

НАШІ ВЕТЕРАНИ – НАША ГОРДІСТЬ

Вважаємо великою честю й щастям, що в наших лавах є немало видатних особистостей старшого віку, жінок складних доль і непересічного інтелекту, кого ми вважаємо нашими ветеранами. Це ті, хто пройшов довгий життєвий шлях, усипаний терням боротьби за щастя України та жорстокого переслідування ворожими силами. Вони – зразки високого духу та багатюща скарбниця ерудиції й знань. Вони винагороджені Богом чудовою пам’яттю та подиву гідною енергією і служать нам джерелом натхнення.

Подібно, як **Дарія Гусяк**, лужанки **Богдана Пилипчук**, **Віра Крокіс**, **Ольга Ільків**, **Володимира Сеник**, **Текля Тихан**, **Марія Ярушенко** та інші поклали свою молодість на вітвар боротьби за волю України, не думали про себе, лише про добро України.

Захоплення викликає тендітна тілом і велетенським духом **п. Богданка Пилипчук**, яка не лише бере участь у всіх акціях ЛОО ВЛУЖ, але й невпинно ініціює багато справ, є координатором дій як у м.Львові, так і в районах та інших областях, здійснює зв’язки з іншими громадськими організаціями. Повсякчас дбає про поширення патріотичних знань та ідей, зі своєї скромної пенсії закуповує корисну літературу і дарує ближнім, особливо молодому поколінню.

А якою обов’язковою й безвідмовною у всіх лужанських заходах є **п.Віра Крокіс!** Не зважаючи на стан здоров’я, вона – завжди там, де найбільш потрібно, особливо жертвно чергувала у літніх таборах, при цьому сама випікала для дітей смачне печиво. Багато років була скарбником ЛОО ВЛУЖ.

Захоплюючим феноменом є найстарша і понині активна лужанка **п.Марія Гумовська**, 90-ліття якої Ліга відзначала як значиме й повчальне для себе свято. Її, ініціатора й керівника літніх дитячих таборів, багато дітей Левандівки любовно називають своєю мамою. Доброю помічницею їй була **п.Євгенія Савчук**.

Великим авторитетом користується друга сподвижниця літніх таборів – **п.Ольга Гладун**, яку лужанки любовно називають “ходячою енциклопедією”! Вражають її пам’ять та різнобічні знання про славні події та постаті нашої історії. Від неї можна довідатися багато більше, ніж із багатьох книжок. Пані Ольга скрупульозно поповнює “Календар пам’ятних дат”.

Діяльність незмінного члена Управи ВЛУЖ **Ярослави Заневчик** можна позначити такими віхами: участь у національно-визвольній боротьбі 1940-

1950 рр., плідна творчість народної майстрині, участь у дисидентському русі, ув'язнення, праця в Союзі Українок та Лізі Українських Жінок. Ініціює багато заходів і виступає основним виконавцем їх здійснення. Її улюблений заклик – “Треба працювати!” Великим авторитетом у лужанок користується і її родичка та сподвижниця **п. Михайлина Стецьків**.

Надзвичайною працездатністю відзначається довголітній секретар ВЛУЖ і ЛОО ВЛУЖ, колишній політв'язень **п.Надія Мудра**. Крім скрупульозної секретарської праці, участі в усіх акціях Ліги, здійснила упорядкування двох томів книги-довідника “Українська жінка в національно-визвольній боротьбі 1940-1950 рр.”. Має багато публікацій у різних виданнях. Завдяки її авторитету й посередництву ЛОО ВЛУЖ вдалося, звернувшись до Організації Українських Жінок Великобританії, посприяти тому, що хірургічне відділення Львівської лікарні швидкої допомоги одержало цінну апаратуру (в 2003 р. – електрокоагулятор, а в 2004 р. – лапароскоп).

Характерно, що наші старші лужанки самі беруть на себе певні обов'язки та самовіддано виконують їх. Так **Василина Дзюбан**, яка і в радянські часи неусипно дбала про релігійне й національне виховання підростаючого покоління, і тепер найбільше уваги приділяє цьому завданню, подвижницьки розповсюджує патріотичну літературу.

Справжні подвиги у патріотичному вихованні молоді продемонструвала **п.Марія Вульчин**, яка взяла на себе місію нести світло національних ідей у східні й південні регіони і невтомно об'їжджала їх. А **п.Галина Андрусів** взяла собі за обов'язок майстерне виготовлення чудових вінків, якими прикрашаються могили видатних наших героїв.

Енергії наших ветеранок вистарчає на працю одночасно у декількох громадських організаціях. Лужанка **Анна Благітка** одночасно очолює осередок “Рідної Школи” ім. Костянтини Малицької та проводить таку велику роботу, що про це можна написати окрему книгу. Активними і в Лізі і в “Рідній школі” є й **п.Текля Тихан та Ольга Пакалюк**, а також **п.Наталія Зентик**, якій завдячуємо можливість збиратися у затишній світлиці “Айсберг”. До кількох товариств належить і **п.Марія Калиняк**, видатна народна майстриня та автор розкішного фотольманаху. Лужанки **Надія Рудник і Леся Хоманчук** є членами хору “Відгомін”.

Незрівнянним пошанувачем пам'яті Олени Пчілки і Лесі Українки та популяризатором їхньої діяльності є **п.Галина Паламарчук**. На всіх відзначеннях їхніх роковин **п.Галина** є цікавим доповідачем. Також їй належить немало публікацій.

Львівська Ліга Українських Жінок охоче співпрацює з іншими громадськими організаціями, зі священниками, науковцями, освітянами та митцями. Щиро вдячні їм за співпрацю!

Запрошуємо до співпраці усіх небайдужих до долі України !

*Адреса для пошти Львівської обласної організації ВЛУЖ:
79016, м.Львів, вул.Марка Вовчка, 32/13*

Зібрання Львівської міської організації – в першу і третю неділю кожного місяця о 15 годині у світлиці “Айсберг” за адресою: м.Львів, вул. Дорошенка, 14

Контактні телефони Львівської Ліги Українських Жінок:

Голова Львівської обласної організації ВЛУЖ Надія Кохалевич –	237-36-42
I заступник Голови Львівської обласної організації Мирослава Кушнір –	52-87-71
Заступник Голови Львівської обласної організації Ганна Штих (м. Городок) –	(231) 9-24-37
Заступник Голови Львівської обласної організації Христина Бучма –	251-03-52
Секретар львівської обласної організації Лариса Сенік –	292-61-81
Скарбник обласної й міської організації Володимира Лизан –	64-88-49
Голова Львівської міської організації ВЛУЖ Лідія Купчик –	238-04-10
Заступник Голови Львівської міської організації Іванна Корнецька –	291-19-82
Секретар Львівської міської організації Надія Мудра –	237-15-40

Відзначення 10-ліття ЛОО ВЛУЖ у Львові 3 вересня 2005 р. у Палаці мистецтв

